

17. ročník Světa knihy zahájen

Za účasti vysokých představitelů kulturního života Království Saúdské Arábie byl ve čtvrtek krátce po desáté hodině slavnostně zahájen 17. ročník mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy.

O přivítání hostů se v řízném, až tanečním duchu postarala svým vystoupením skupina Al-yaman v čele s jemenskou zpěvačkou Ashwaq Abdula Kulaib, která pro svou současnou world music čerpá inspiraci především v arabské hudbě. A právě arabská literatura je nosným tématem letošního Světa knihy, přičemž čestným hostem festivalu se stalo Království Saúdské Arábie.

Jako první na zahájení promluvil náměstek ministra kultury ČR Radek Zdráhal. Mimo jiné vyzdvihl zásluhu Světa knihy v tom, že věří v tištěnou knihu jako v klasické médium, klasický artefakt a zdůraznil: „Je nám ctí, že právě Svět knihy může patřit mezi priority ministerstva kultury.“ Poté pohovořil ministr kultury Království Saúdské Arábie dr. Khalide bin Muhammed Al Anqari: „Není pochyb, že

tato významná událost v níž se dostalo Království Saúdské Arábie čestné úlohy být hlavním hostem na veletrhu Svět knihy, dokládá postavení Království Saúdské Arábie v oblasti kultury a v oblasti literatury.“ řekl, „Rádi bychom ukázali, čím žije saúskoarabská kultura od náboženských hodnot až třeba po saúskou dětskou knihu“. Dodal také, že události jako Svět knihy usilují o to, aby „termín střet civilizací, byl prázdným pojmem.“

Pražský radní Lukáš Kaucký pak ve svém vystoupení citoval z proslulé arabské knihy lakomců a připomněl, že Svět knihy nabízí příležitost, aby se tu český a arabský svět bez předsudků prolnul. „Neboť, žádná kultura neroste sama ze sebe. Ani z písku pouště, ani z úrodné prsti Polabské nížiny.“

Vlastního zahájení letošního ročníku veletrhu, jehož se účastní rekordní počet vystavovatelů a hostů ze sedmačtyřiceti zemí a regionů, se pak ujala první dáma Světa knihy, ředitelka Dana Kalinová. Popřála čestnému hostu zájem čtenářů a nakladatelů a poděkovala všem, kdo se podíleli na přípravách letošního ročníku i doprovodného programu, který tentokrát čítá na čtyři sta padesát pořadů. Uvítala rovněž vystavovatele z Ázerbájdžánu, kteří na veletrh Svět knihy přijeli letos poprvé. Poté byl 17. ročník festivalu Svět knihy zahájen. IK

Ministr kultury Království Saúdské Arábie dr. Khalide bin Muhammed Al Anqari

ČESTNÝ HOST VELETRHU KRÁLOVSTVÍ SAÚDSKÉ ARÁBIE OTEVŘELO SVOU EXPOZICI

Ve čtvrtek bezprostředně po zahájení 17. ročníku Světa knihy byla otevřena expozice čestného hosta Království Saúdské Arábie. Přestřížení pásky se ujala ředitelka veletrhu PhDr. Dana Kalinová. Současně s rozsáhlým knižním stánkem, který širokou měrou pamatuje i na dětské návštěvníky, byl otevřen i stylový stan před budovou Průmyslového paláce. Tady mohou návštěvníci nad kávou nebo čajem odpočívat ve stylovém prostředí, obklopeni ručně tkanými koberci, šperky a neopakovatelnou atmosférou arabské pohostinnosti. IK

Při otevření stánku mohli návštěvníci také přímo při práci pozorovat malíře Sauda Shakeri Khana, který kaligraficky ztvárnil jméno ředitelky veletrhu Dany Kalinové.

Konec cenzury v arabském světě?

Literatura arabského světa byla hlavním tématem včerejšího setkání spisovatelů, nakladatelů a překladatelů z České republiky i arabských zemí. Nejčastěji tu zazněla slova cenzura a hrdost, to vše samozřejmě ovlivněno společenskými změnami, jimiž arabský svět nyní prochází.

„Všichni napjatě sledujeme poslední vývoj v arabských zemích a víme, že se toto dění výrazně dotkne i literatury,“ řekl na úvod setkání František Ondráš z Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK, který diskusi vedl. „I když jsme nikdy tyto události nečekali, dlouho jsme tušili, že k nim jednou musí dojít a ve chvíli, kdy začala revoluce, se jí jako spisovatelé snažíme pomoci,“ dodala egyptská spisovatelka Mansúra 'Izz ad-Dín. „Samozřejmě, že tyto změny naší současnosti i budoucí tvorbu ovlivní.“

Náboženská, politická i společenská cenzura

Na téma současných společenských změn přirozeně navázalo téma cenzury, v jejíž uvolnění spisovatelé i nakladatelé nyní věří. „Uvedl bych příklad cenzury z vlastního života,“ vstoupil do diskuse Šaríf Bakr z Egypta. „Nechával jsem si posílat knihy a CD ze zahraničí a až donedávna byly tyto balíčky

na poště otevírány a kontrolovány. Teprve poté mi byly doručeny. Teď už se nic takového neděje. Balíčky chodí tak, jak byly odeslány. Říkal jsem si, že teď už si můžu klidně objednat i Playboy,“ říká Šaríf Bakr s humorem. „Revoluce ale nezmění všechno,“ varuje Hassún al-Musbáh z Tuniska. „V arabském světě totiž není jen politická cenzura, ale především cenzura náboženská a morální, kterou současné změny pravděpodobně příliš neovlivní. Máme opravdu silné náboženské kořeny a zákony, za něž není možné udělat jediný krok.“ I Fátima Šaraf ad-Dín z Libanonu připouští, že společenské cenzury jsou někdy silnější než ty politické. „V oblasti dětských knih cítíme velký vliv rodiny a učitelů, kteří určují, co je a co není správné číst. Můžete proti tomu jít, ale z obchodního hlediska proděláte, protože takové knihy, které budou překračovat společenská tabu, se nebudou prodávat.“

Autorská i lidská hrdost

Nakolik se cenzura podepisuje na autorově hrdosti, o tom se hovořilo v další části diskuse. „Nemoci se svobodně vyjádřit a nutnost podvolovat se jakémukoli druhu cenzury samozřejmě proměňuje obraz daného spisovatele a sraží jeho hrdost,“ říká Hasan Balásim. „Arabské autoři nemohli ukázat svou skutečnou tvář zbytku světa, protože vždy nad nimi byl někdo, kdo říkal, jak a co psát.“ Spisovatelka Mansúra 'Izz ad-Dín však nesouhlasí s tím, že by arabské autoři neměli svou hrdost a důstojnost. „Nejde ani tak o důstojnost autorskou, ale o důstojnost slova. Máme mnoho významných spisovatelů, z nichž někteří se v boji za svobodu slova museli doslova obětovat. Věřím, že současné události mnohé změny a autoři, kteří dosud mohli vydávat například jen v angličtině, budou nyní publikovat i v arabštině. Uvidíme, co další události přinesou,“ uzavřela diskusi Mansúra 'Izz ad-Dín. My, coby čtenáři, můžeme doufat, že změny v arabském světě nám přinesou větší možnost nahlédnout do arabské kultury a literatury. JaM

Pohled do tradičního arabského stanu umístěného před Průmyslovým palácem

KDO SE STAL ČESKÝM BESTSELLERISTOU ZA ROK 2010?

V celkem osmi kategoriích udělilo v pátek v poledne Rodinné knihkupectví, největší síť partnerských knihkupectví, ceny za nejprodávanější tituly roku 2010. Vždy ze tří nominovaných získaly ocenění tyto tituly:

- v kategorii Překladová beletrie pro děti a mládež: **Krátký druhý život Bree Tannerové** – S. Mayerové, nakladatelství Egmont
- v kategorii Česká beletrie pro děti a mládež: **Kuky se vrací** – J. Svěrák, nakladatelství Mladá Fronta
- v kategorii Kuchařky: **S Italem v kuchyni** – E. Ridl, nakladatelství Magazine
- v kategorii Odborná a populárně naučná literatura pro dospělé: **Tumba**, B. Perez, nakladatelství Ikar
- v kategorii Faktografie: **Svědék na zabítí** – J. Kmeta, nakladatelství Kmeta
- v kategorii Překladová beletrie pro dospělé: **Ztracený symbol** – D. Brown, nakladatelství Argo
- speciální ocenění za Nejúspěšnější knižní sérii získalo nakladatelství Host za knihy Stiega Larssona **Milenium**.
- hlavní cenu Český bestseller si osobně převzal Michal Viewegh za knihu **Bio-manželka**, nakladatelství Druhé město

Časy se mění Sociální změny v Česku i Saúdské Arábii se staly základem včerejší zajímavé diskuse v Literárním sále

Selma Mihič Dizdarevič z Univerzity Karlovy rozvedla změny v české společnosti před a po sametové revoluci. Vyzdvihla klidný přechod bez násilí, výhody dnešní demokratické společnosti, ale i zápory, mezi něž patří například rostoucí korupce. V porovnání s děním v Saúdské Arábii, které následně zhodnotily její zahraniční kolegyně, se však sociální změny v české společnosti nejevily tak razantní. „Velkou změnu v naší společnosti způsobil objev ropy,“ řekla v úvodu svého pojednání Salwa Abdel Hameed Al-Khatib. „Došlo k velkým společenským i ekonomickým změnám. Dříve lidé žili jako nomádi, zabývali se především zemědělstvím a nejdůležitější roli hrála rodina. V rodině se dělo všechno včetně vzdělávání. Manželství tehdy bylo svatou institucí, dívky se vdávaly už ve dvanácti letech a chlápci kolem šestnácti let. Žena se vždy starala o domácnost a muž pracoval. Obvykle měla rodina šest a více dětí, z nichž se však vzhledem ke špatnému respektive téměř žádnému zdravotnictví, dožilo dospělosti jen několik.“

Po objevu ropy se vše výrazně změnilo. Zdravotnictví je na vysoké úrovni, úmrtnost dětí velmi nízká a životní úroveň obyvatelstva stále stoupá. Máme nemocnice, fakulty, vodní cesty, infrastrukturu, změny jsou opravdu bouřlivé. Ovlivnila nás i globalizace, která s sebou přinesla technické vymoženosti. Dnešní arabská společnost je otevřena novým vlivům. Změnila se i funkce rodiny, vztahy mezi mužem a ženou i mezigenerační vztahy. Průměrný věk při vstupu do manželství se zvýšil na 25 let, ženy studují. Obdobnou charakteristiku někdejší a současné saúskoarabské společnosti předestřela i vědecká pracovnice a vedoucí katedry psychologie Nasreen Yacoub Mohammed. „Na materiální úrovni se opravdu změnilo mnoho věcí. Velmi důležitá pro naši budoucnost je ale především změna postavení jedince ve společnosti. Pro naši vládu jsou dnes lidské zdroje tím nejdůležitějším, o co je třeba pečovat, co rozvíjet. Je třeba dbát na vzdělávání, budovat univerzity. Právě na lidských zdrojích záleží, kam a jak se bude naše společnost dále rozvíjet.“ JaM

NEBOJTE SE INTERNETU

...tímto vzkazem začala prezentace společnosti Google, která nakladatelům, ale i čtenářům představila projekt Google knihy i další nové nástroje.

Stále více lidí vyhledává informace na internetu a je jen otázkou času, kdy se zde budou ve větší míře hledat, číst a kupovat knihy. Projekt Google knihy se snaží na tento vývoj reagovat. „Applikace Google knihy je specializovaný vyhledávač, kde místo prohledávání webových stránek, hledáte v indexu knih, které nám poskytl naši partneři, tedy nakladatelé a knihovny,“ vysvětlila zástupkyně společnosti Google Annabela Weisl. „Spolupracujeme s on-line obchody, takže je možné si knihu nejen najít a prohlédnout, ale rovnou ji i koupit.“ Ve světě bylo zatím v rámci partnerského programu digitalizováno více než 15 milionů knih ve stove zemích. Zapojeno je více než 140 knihoven, mezi nimiž nechybí ani česká Národní knihovna. „Digitalizován je vždy celý obsah knih, ale pro uživatele je rozdíl se do knihy podívat nebo jí listovat. Některé knihy si můžete prohlédnout celé, u některých jen několik stránek.“ V ČR byl projekt poprvé představen v roce 2006 a dnes má již více než 200 partnerů. Z nakladatelů se připojila například Grada, jejíž zástupce Zdeněk Jaroš je se spolu-

Janka Zichová, Annabela Weisl (společnost Google) a Zdeněk Jaroš (nakladatelství Grada)

prací spokojen. „Ze začátku jsme měli strach o osud tištěných knih, abychom nepřišli o zákazníky. Také jsme se obávali hackerů. Přes všechny obavy jsme se však do projektu zapojili a po pětiletech zkušenostech můžeme říct, že nelitujeme. Dnes máme v projektu dva tisíce knih a návštěvnost našich stránek je 150.000 uživatelů měsíčně. Zjistili jsme, že jsme oslovili nové skupiny zákazníků, především studenty a lidi, kteří jsou zvyklí pracovat a vyřizovat věci prostřednictvím internetu, tedy takoví, kteří do běžného knihkupectví příliš nechodí,“ vypočítává výhody připojení do projektu Google knihy

Zdeněk Jaroš. Společnost Google nabízí partnerským subjektům instalaci služby zdarma a výhodou je, že zákazník při jejím použití stále zůstává v prostředí dané stránky, není odváděn jinam. Zajímavým bonusem je také poskytování statistik a informací, co se s každou zveřejněnou knihou děje, kolik lidí si ji vyhledalo, kolik koupilo.

Vzhledem k novým technologiím, které umožňují uživatelům být on-line téměř stále, se dá očekávat, že vývoj v oblasti elektronických knih bude ještě velmi bouřlivý.

JaM

Zvláštní cena Svazu českých knihkupců a nakladatelů udělena na veletrhu

POLENO PÁTERA KONIAŠE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů včera udělil cenu „Poleno pátera Koniáše“ pro největšího škůdce české knihy v poslední době:

Miroslavu Kalouskovi, ministru financí, jako reprezentantovi vládní koalice a způsobu myšlení. Jak víme, chystá současná vláda nepromyšlenou daňovou reformu, v jejímž rámci hrozí likvidace českých knih a vzdělanosti.

Pátera Koniáše a laureáta ceny dělí stovky let a tisíce rozdílů, spojuje je však jedna věc. Fundamentalismus.

Svaz českých knihkupců a nakladatelů
V Praze dne 12. 5. 2011

E-knihy a právní prostředí

Jedním z témat letošního knižního veletrhu jsou elektronické knihy. Zatímco většina z nás řeší otázku, zda si pořídit čtečku „už dnes“ anebo ještě počkat na příznivější ceny (případně zda elektronické knihy hrdě neignorovat), nakladatelé, knihovníci a správci autorských práv řeší, jak efektivně rozběhnout trh s elektronickými knihami, aby se nezhroutil ještě dříve, než se vůbec rozvine.

A právě této problematice se věnovala čtvrteční beseda, kterou pořádá Institut umění – Divadelní ústav a které se zúčastnil JUDr. Jiří Srstka za DILIA, Mgr. Klára Sušická za elektronickou knihovnu Městské knihovny v Praze a Ing. Jiří Pechoč za nakladatele. Základní právní rámec je v Česku celkem jasně definován autorským zákonem. E-kniha je stále rozmnoženinou autorského díla. Pro vydání e-knihy je ovšem nutné mít příslušnou licenci na zpří-

stupnění díla prostřednictvím datové roznoženy. Ze zákona už není jasné, kdo tuto licenci může poskytnout – zda autor nebo nakladatel anebo kolektivní správce autorských práv (tedy instituce jako např. DILIA). Český právní řád také neřeší rozdíl mezi streamováním díla (tedy vystavením díla na síti bez možnosti jeho stahování) a downloadingem (tedy stahováním přímo do počítače koncového uživatele). Tyto aspekty mohou být řešeny v novele au-

torského práva, která vstoupí v platnost nejdříve k roku 2014. To je ovšem velmi dlouhá doba, neboť nelegální trh s e-knihami se poměrně živelně rozvíjí a legální trh naráží na řadu problémů. Vedle výše zmíněných legislativních překážek je to zejména vysoká cena elektronických knih. Diskutující se shodli na tom, že optimální cena za elektronickou knihu je tak 50 až 70 korun. Vyšší ceny jsou již nezajímavé pro spotřebitele. Ovšem dosažení této ceny je z hlediska nakladatelů na hranici nerealnosti. Důvodů je několik. Jednak jsme malý trh a absolutní čísla prodejů nejsou velká, jednak vybavenost čtečkami je prozatím příliš malá a dále dostupnost překladů zahraničních děl je

prozatím mizivá z důvodu, že zahraniční subjekty nemají zájem o platbu formou procenta z výnosů, ale žádají fixní platbu předem. A to je pro legální české nakladatele příliš velké riziko. Takže tahounem českého trhu se chtějí nechtít stávat české knihy.

Boj o ustavení trhu s elektronickými knihami bude velmi napínavý. Nelegální portály získávají zatím náskok. Například portál X-trans nabízí 12 tisíc titulů, navštívuje ho zhruba stejný počet uživatelů a dosud je zaznamenáno na 900 tisíc stažení. Ačkoliv byl portál zažalován několika společnostmi, právní řešení je nejisté. Servery portálů se nacházejí v zahraničí a sofistikovaně se strukturují a řetězí. Raš

Cena Jiřího Ortena

Letos už po čtyřicetileté uděloval Svaz českých knihkupců a nakladatelů cenu Jiřího Ortena, což je prestižní ocenění pro mladého autora, který v době vydání své knihy nepřesáhl věk 30 let. Z dvaceti přihlášených děl nominovala odborná porota tři kandidáty: Jaroslava Balvína za titul „Mácha: Deníky. Turistický průvodce“, Zuzanu Frantovou za „Vikingskou princeznu aneb Velké velrybí vyprávění“ a Františku Jirousovou za knihu „Vyhnanci“. Cenu Jiřího Ortena nako-

Letošní laureátka Františka Jirousová

Knihkupecký žebříček, čili nejlépe hlasující knihkupci za rok 2010

Ve čtvrtek 12. 5. byly na přátelském posezení pořádaném v rámci Světa knihy Svazem českých knihkupců a nakladatelů oceněni nejlépe hlasující knihkupci za rok 2010. Na tvorbě knihkupeckého žebříčku se tedy nejobětavěji podíleli:

Knihkupectví Daniela, Benešov,
Knihkupectví Trávníček, Praha 4,
internetové Knihkupectví Kosmas,
Knihcentrum Praha Europark,
Praha 10, Štěrboholy
Knihkupectví Otava, Jihlava
Kanzelsberger – centrála
Knihkupectví Libuše Horáckové,
Varnsdorf
Knihkupectví Géčko, Liberec
Knihkupectví K&T, Vrchlabí
Knihkupectví Mária Olšanská, Příbram

Tři země, šest autorů

Iris Hanika a Jan Costin Wagner z Německa, Isabel Morf a Rolf Lappert ze Švýcarska a Verena Roßbacher a Alfred Komarek z Rakouska vystoupí v rámci letošního programu čtení a setkání s autory „Das Buch“. Již tradiční projekt („Kniha“) proběhne 13.–14. května 2011 na Světu knihy v Literární kavárně. V pátek večer pak veletržní program ještě doplní v Goethe-Institutu diskuze věnovaná ústřednímu tématu letošního ročníku – detektivce.

Projekt „Das Buch“ představuje na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy Praha již tradičně tvorbu současných německy píšících autorů. Společně jej připravují tři instituce: Goethe-Institut, Rakouské kulturní fórum v Praze a – za podpory nadace Pro Helvetia – Švýcarské velvyslanectví v Praze.

„Právě v literatuře jsou hranice mezi evropskými zeměmi sotva znatelné, spíše lze hovořit o jazykovém a literárním prostoru. Proto již popáté realizujeme čtení v německém jazyce v rámci mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy společně. Vytváříme tak do jisté míry vlastní malý prostor pro německy psanou literaturu, a sice v Literární kavárně na Světu knihy,“ říká za pořadatele Dominique Petter ze Švýcarského velvyslanectví v Praze.

Veškeré informace o autorech a jednotlivých pořadech na: www.dasbuch.cz. Diskuze **Fascinace detektivkou**: 13. 5., 17:30, Goethe-Institut

Arabské anekdoty

Požádej svou ženu o radu, a pak udělej opak.

Je půlnoc a lékař je volán k mladé dívce. Doktor ji prohlédne a pak nařídí, aby se shromáždila celá rodina. „Pane doktore, to je to tak zlé?“ zeptal se jeden z nich. Lékař odpověděl: „Ne, ale nechci být jediný, koho jste vytáhli zbytečně z postele.“

Soudce vyslyší dva svědky. Nejprve se ptá svědkyně: „Vdaná, či svobodná?“ Svědkyně hluboce vzdychne, a soudce tedy запиše „svobodná“. Pak se zeptá svědka: „Jste ženatý, či svobodný?“ Svědek si povzdychne, a soudce pak запиše „ženatý“

Skutečným diplomatem je muž, který nikdy zapomene na narozeniny své ženy, ale nikdy přitom nedá najevo, že ví, kolik je jí let.

Při návratu domů poznal manžel na první pohled, že se něco stalo. S obavami volal: „Ženo, neříkej mi špatné zprávy, chci jen ty dobré!“ „Dobře,“ souhlasila manželka a dodala: „Šest z našich sedmi dětí si dnes nezlomilo nohu.“

JTP SLAVNOSTNÍ
VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ
18. ROČNÍKU SOUTĚŽE

SLOVNÍK ROKU 2010

a předání cen proběhne
v pátek 13. května od 14.00 hodin
v Literárním sále
v pravém křídle Průmyslového paláce.

Přijměte prosím též naše pozvání
ke zhlédnutí expozice SLOVNÍK ROKU
(všech 75 titulů a 97 svazků, které se zúčastnily
tohoto ročníku soutěže) ve foyer levého křídla.

Seznam všech titulů v soutěži, přehled
její historie i první slovníky přihlášené
do ročníku 2012 najdete na adrese

www.JTPunion.org

Vyzkoušejte si výuku 21. století!
stánek P201

S interaktivními učebnicemi, netbooky
a s interaktivní tabulí se budete chtít vrátit
zpět do školy.

Revoluce ve výuce
aneb Škola nás baví

Velký sál, pá 13. 5. / 14 – 15 hod.

Jak žáky připravit na uplatnění ve světě
digitálních technologií a podat výuku
zajímavou a moderní formou? Nejen to se
dozvíte na prezentaci projektů VZDĚLÁNÍ21
a FlexiLearn. Moderuje Vladimír Kroc.

FRAUS
Víc znát

www.flexilearn.cz
www.vzdelani21.cz

17th Book World fair open

The gala opening of the 17th Book World international fair and literary festival took place shortly after 10 am on Thursday in the presence of leading representatives of the cultural life of Saudi Arabia.

Guests were welcomed in a lively, dance-charged spirit by the music group Al-Yaman. The group is fronted by Yemeni singer Ashwaq Abdula Kulaib, whose contemporary world music is to a large degree inspired by Arabian music. Arabic literature is a central theme of this year's Book World, whose guest of honour is the Kingdom of Saudi Arabia.

The first speaker at the opening was Radek Zdráhal, Deputy Minister of Culture of the Czech Republic. He

praised Book World in particular for its championing of the printed word as a classic medium and artefact. "It is an honour for us at the Ministry of Culture to have Book World as one of our main priorities," he emphasized. The next speech was made by Dr Khalid bin Muhammad Al-Anqari, Minister of Culture of the Kingdom of Saudi Arabia. "There is no doubt that this important event – at which the Kingdom of Saudi Arabia has the honorary function of principal guest – supports

the position of the Kingdom of Saudi Arabia in the fields of culture and literature," he said. "We are pleased to be able to show what informs Saudi Arabian culture, from its religious values to Saudi children's books, for instance." And he added that events such as Book World strive "to make the term 'clash of civilizations' empty of significance".

Lukáš Kaucký, Prague City Councillor for Culture, quoted in his speech from The Book of Misers, a celebrated Arabic work, and said that Book World offered an opportunity for the Czech and Arab worlds to come together without prejudice. "For no culture grows all by itself. Not in the sands of the desert, not in the fertile lowlands of Central Bohemia."

The opening proper of this year's fair – in which a record number of exhibitors from 74 countries and regions are taking part – was performed by Book World's first lady, its director Dana Kalinová. She expressed the belief that readers and publishers alike would show great interest in the exposition of the guest of honour, and she thanked everyone involved in preparations for this year's fair and its accompanying programme (which this year numbers around 400 events). Dr Kalinová voiced a special welcome to exhibitors from Azerbaijan, whose presence at this year's fair is their first. And with that the 17th Book World fair was under way. IK

Dr Khalid bin Muhammad Al-Anqari, Minister of Culture of the Kingdom of Saudi Arabia

GUEST OF HONOUR THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA OPENS ITS EXPOSITION

Thursday's opening of the 17th Book World fair was followed immediately by the opening of the exposition of guest of honour the Kingdom of Saudi Arabia. The cutting of the ribbon was performed by the fair's director Dr Dana Kalinová. Many of the books in the extensive display will prove attractive to the youngest visitors. At the same time, a special tent was opened in front of the Palace of Industry building, where visitors can relax over coffee or tea in stylish surroundings that include woven carpets, jewellery and the incomparable atmosphere of Arabian hospitality. IK

At the opening of the indoor stand, visitors were able to watch the artist Saud Shaker Khan at work on a calligraphic rendering of Dana Kalinová's name. And this is the result.

The end of censorship in the Arab world?

The main topic of discussion at yesterday's meeting of writers, publishers and translators from the Czech Republic and the Arab lands was the literature of the Arab world. The words 'censorship' and 'self-esteem' fell thick and fast, not least in relation to the influence of the social changes the Arab world is currently undergoing.

"All of us have been watching recent developments in the Arab lands expectantly, and we know that these events will leave their mark on literature, too," said chair of the discussion František Ondráš of the Institute of Near Eastern and African Studies (Charles University, Prague) in his word of introduction.

"Although none of us were expecting these events, for a long time we have felt that one day they would come, and that at the moment the revolution began, as writers we would try to help it," added Egyptian writer Mansoura Ez Eldin. "Of course these changes will have an effect on our current and future work."

Religious, political and social censorship

After the theme of current social change there naturally followed talk of censorship, which writers and publishers now believe will be relaxed. "Let me give an example of censorship from my own life," said Sharif Bakr from Egypt. "I would have books and CDs sent to me from abroad, and until recently the packages would be opened at the post office and checked and only afterwards delivered to me. Nothing like this hap-

pens any more – the packages arrive as they were sent." He added in jest: "I said to myself I could even order Playboy now if I wanted to."

"Revolution doesn't change everything," warned Hassouna Mosbahi from Tunisia. "In the Arab world there isn't just political censorship – above all there is religious and moral censorship, which probably won't be much influenced by the current changes. We have very strong religious roots and laws, against which it is impossible for us to take a single step."

Fatima Sharafeddine from Lebanon, too, concedes that social censorship is often stronger than its political counterpart. "In the area of children's books we feel the great influence of family and teachers, which tells us what reading is suitable and what is not. You can go against this, but from a commercial point of view you lose out, because books that touch on social taboos don't sell."

An author's and a human's self-esteem

To what extent does censorship leave its mark on an author's self-esteem? This question was addressed in the next part of the discussion.

"The inability to express himself freely and the necessity of yielding to any kind of censorship naturally transforms the image of a writer and knocks his self-esteem," says Hassan Blasim. "Arabic authors were not able to show their true face to the rest of the world, as there was always someone above them telling them how and what to write."

Writer Mansoura Ez Eldin, however, does not agree that Arabic authors lacked self-esteem and dignity. "It's not so much about the dignity of the author as the dignity of the word. We have many important writers, some of whom had literally to sacrifice themselves in the struggle for freedom of speech. I believe that current events will change many things and authors who have so far only been able to publish in English, for instance, will now publish in Arabic. Let's see what the next events bring." And with this the discussion came to a close. And we readers can hope that changes in the Arab world will grant us a wider view of Arab culture and literature. JaM

A look inside the traditional Arabian tent located in front of the Palace of Industry

Times are Changing Social change in the Czech Republic and Saudi Arabia formed the basis of yesterday's interesting discussion in the Literary Theatre

Selma Mihič Dizdarevič from Charles University elaborated on changes in Czech society before and after the Velvet Revolution. She drew attention to the peaceful rebirth without violence and the advantages of today's democratic society, but also to negative aspects that include a rise in corruption. When compared with events in Saudi Arabia – which were then evaluated by her colleagues from abroad – the social changes in the Czech Republic did not seem so drastic. "The discovery of oil brought about great changes in our society, both social and economic," said Salwa Abdel Hameed Al-Khatib at the beginning of her talk. "Before people lived as nomads, they concerned themselves primarily with agriculture, and the family was all-important. Everything took place within the family, including education. In those days marriage was a sacred institution and girls would marry at twelve and boys at around sixteen. The woman always cared for the home and the man worked. Typically a family had six or more children, of whom only some reached adulthood because of poor – or rather non-existent – healthcare. With the discovery of oil, things changed

a great deal. Standards of healthcare are high, infant mortality very low, and the standard of living of the population is still rising. We have hospitals, faculties, waterways, infrastructure – the changes are really dramatic. And we feel, too, the influence of globalization and the technical achievements it brings. Today's Arab society is open to new influences. The function of the family has changed, too – in terms of both man-woman and inter-generational relations. The average age at which to marry has risen to 25, and women study."

Academic Nasreen Yacoub Mohammed – who leads a department of psychology – portrayed past and present Saudi Arabian society in a similar light. "In material terms a great many things have changed. Of primary importance for our future is the change in status of the individual in society. For our government today, the most important resources are human, and these need to be cared for and developed. It is necessary to nurture education and build universities. And it depends on human resources where and how our society will continue to develop." JaM

WHO IS THE BEST-SELLING AUTHOR IN CZECH OF 2010?

At noon on Friday, Rodinné knihkupectví [Family Booksellers], the largest network of partner bookstores in the Czech Republic, made its awards for the best-selling titles of 2010 in a total of eight categories.

- Fiction in translation for children and young people: **Krátký druhý život Bree Tannerové** (The Short Second Life of Bree Tanner) – Stephanie Meyer, Egmont
- Czech fiction for children and young people: **Kuky se vrací** (Kooky) – Jan Svěrák, Mladá Fronta
- Cookbooks: **5 Italem v kuchyni** (With an Italian in the Kitchen) – E.Ridl, Magazine
- Professional and popular-science literature for adults: **Tumba** – B. Perez, Ikar
- Non-fiction: **Svědék na zabiti** (A Witness Fit to be Killed) – J. Kmeta, Kmeta
- Fiction in translation for adults: **Ztracený symbol** (The Lost Symbol) – Dan Brown, Argo
- A special award for the Most Successful Book Series went to Stieg Larsson's **Millennium** trilogy, published by Host.
- The main prize for Czech Bestseller of the Year was received in person by Michal Viewegh for **Bio manželka** (Organic Wife), published by Druhé město. IK

DON'T BE AFRAID OF THE INTERNET

... with this message, the Google company began its presentation to publishers and readers on the Google Books scheme and other new instruments.

Ever more people search for information on the Internet, and it is only a matter of time until they will search for, read and buy books here in greater numbers. The Google Books project is doing what it can to react to this development. "The Google Books application is a specialized search engine which searches not websites but indexes of books provided by our partners – publishers and libraries," explained Google representative Annabela Weisl. "We work together with online stores, making it possible not only to find and browse a book but also to buy it straight away."

Up until now the partner scheme has seen the digitalization of more than 15 million books in a hundred countries across the world. More than 140 libraries are involved, including the National Library of the Czech Republic.

"Always the whole content of a book is digitalized, but for the user there is a difference between looking at a book and leafing through it. Some books can be browsed in their entirety, while with others only a few pages are available."

Janka Zichová, Annabela Weisl (Google) and Zdeněk Jaroš (Grada publishers)

The scheme was introduced to the Czech Republic in 2006; today it has over 200 partners. One of the publishers to get involved is Grada, whose Zdeněk Jaroš is happy with the cooperation. He describes the advantages of involvement in Google Books. "In the beginning we were afraid that would become of printed books – we didn't want to lose our customers. Also, we were concerned about hackers. But we overcame our fears and joined the scheme, and after five years of involvement we can say that we have no regrets. Today we have 2000 books in the scheme and our website is visited by 150,000 users a month. I discovered that we have reached new groups of customers, in particular stu-

dents and people who are used to working with and making arrangements by the Internet – people who don't often go to regular bookstores."

The Google company offers its partners the installation of services free of charge; a further advantage for the customer is that he remains in the environment of the pages he has chosen without being led away from them. An interesting bonus is the provision of statistics and information on what is happening with every published book (eg., how many people have searched for it or bought it.) Thanks to new technologies that allow users to be online almost constantly, we can anticipate further dramatic developments in the field of electronic books.

The Jiří Orten Prize

The Jiří Orten Prize of the Association of Czech Booksellers and Publishers – a prestigious award to a young author who at the time his/her book is published is not more than 30 years old – was this year conferred for the 24th time. The expert jury chose three nominees from among twenty titles, as follows: Jaroslav Balvín for *Mácha: Deníky. Turistický průvodce* (Mácha: Diaries. A Tourist Guide), Zuzana Frantová for *Vikingská princezna aneb Velké velrybí vyprávění* (A Viking Princess or a Big Whale Tale), Františka Jirousová for *Vyhnaní* (Outsiders). At the awards ceremony the Jiří Orten Prize was presented to Františka Jirousová by Bohuslav Svoboda, Mayor of the City of Prague, and Vladimír Pistorius, Chair of the ACBP.

Františka Jirousová

Three countries, six authors

Iris Hanika and Jan Costin Wagner from Germany, Isabel Morf and Rolf Lappert from Switzerland and Verena Roßbacher and Alfred Komarek from Austria will be appearing in the "Das Buch" programme of readings and get-togethers with authors, which has become something of a tradition at Book World. This year's events will take place on 13-14 May in the Literary Café. On Friday evening the programme at the fair will be supplemented with a discussion at the Goethe-Institut devoted to this year's central theme – the detective novel.

The "Das Buch" project, which presents at the Book World Prague international fair the work of writers in the German language, is the fruit of the co-operation of three institutions: the Goethe-Institut, the Austrian Cultural Forum in Prague and – with the support of the Pro Helvetia Arts Council – the Swiss Embassy in Prague.

"In literature the borders between the individual countries of Europe are barely perceptible; we tend to refer instead to language and literature areas. For this reason we are holding together – for the fifth time – these readings in the German language as part of the Book World international fair. In this way, to some degree we create our own small space for literature written in German in Book World's Literary Café," says Dominique Petter of the Swiss Embassy in Prague on behalf of the organizers.

For information on the authors and individual events, go to: www.dasbuch.cz.

The Fascination of the Detective Novel (discussion): 5.30 pm, 13 May, Goethe-Institut

Special prize of the Association of Czech Booksellers and Publishers awarded at the fair

The FATHER KONIAŠ'S LOG

The Association of Czech Booksellers and Publishers confers the "Father Koniáš's Log" Prize for the greatest bane of the Czech book of recent times on:

Miroslav Kalousek, Minister of Finance, as a representative of a governing coalition and an attitude of mind. As we know, the current government is preparing an ill-considered tax reform that threatens the devastation of Czech books and education.

Father Koniáš and the laureate are divided by hundreds of years and thousands of dissimilarities, but they are united in one thing – fundamentalism.

Association of Czech Booksellers and Publishers Prague, 12 May 2011

E-books and the legal environment

One of the themes of this year's book fair is the electronic book. While most of us are figuring out whether to get a reader 'right now' or to wait until prices are more favourable (or whether proudly to ignore electronic books altogether), publishers, libraries and administrators of copyright law are addressing how to get the e-book market moving so that it doesn't collapse before it properly gets going.

This very problem was addressed at the discussion held on Thursday between lawyer Jiří Srtška of DILIA, Klára Sušická of the e-library of the Municipal Library of Prague and publisher Jiří Pechoč.

The basic legal framework in the Czech Republic is defined clearly in copyright law. The e-book is still a duplicate of an author's work. In order to publish an e-book it is necessary to hold the appropriate licence for the accessing of works by means of the duplication of data. The law does not make it clear who can grant this licence – the author, or the publisher, or a common administrator of copyright (such as the DILIA organization). Nor does the Czech legal system address the difference between the streaming of works (i.e. the displaying of works on the web without making them available for download) and downloading (i.e. loading content directly into the end user's computer). These considerations may be addressed by an amendment to copyright law which will come into force in 2014 at the earliest. Naturally this is a long time when one considers that a non-legal market with e-books is developing spontaneously and the legal market is encountering a range of problems.

In addition to the above-mentioned legal obstacles there is the issue of the high cost of

electronic books. Our discussion group agreed that the optimum price of an electronic book was CZK 50–70, and that users have no interest in higher prices. For publishers the achieving of such a price verges on the impossible, of course. There are several reasons for this. To begin with, the Czech market is a small one and the real number of sales is not great. Then the capacity of reading devices remains too small; also the availability of translations of foreign works is so far negligible – legal subjects from abroad are not interested in a percentage of revenue, they want a fixed price paid up front. And for the legal Czech publisher this means taking too big a risk. So like it or not, the draw for the Czech market remains the Czech book.

The battle to establish a market for electronic books will be very dramatic. For the time being non-legal portals have a headstart. The X-trans portal, for example, offers 12,000 titles, is visited by about the same number of users, and has so far clocked up about 900,000 downloads. Although several companies have brought suits against this portal, the legal outcome is unclear. The portal's servers are based abroad and their structures and chains are sophisticated.

Raš

The Booksellers' Charts: 2010's most active information providers

At Book World on Thursday 12 May, the Association of Czech Booksellers and Publishers hosted a friendly gathering of the booksellers who were the most active information providers of 2010. The following bookstores made the greatest contribution to the compiling of the charts.

Daniela, Benešov
Trávníček, Prague 4
Kosmas internet bookstore
Knihcentrum Praha Europark (Prague 10)
Otava, Jihlava

Kanzelsberger – head office
Libuše Horáčková, Varnsdorf
Géčko, Liberec
K&T, Vrchlabí
Mária Olšanská, Příbram

KŘEST

MATEMATIKY SE ČTYŘLÍSTKEM

Přijďte s námi pokřtít nové učebnice matematiky, kterými budou provázet parádnice Fifinka, chytrý Myšpulín, jedlík Bobík a sprinter Pind'a. Akci moderuje oblíbený herec Lukáš Hejlik.

Kdy: sobota 14. května 14:00–15:00
Kde: sál Rosteme s knihou (pravé křídlo)

Máte rádi Čtyřlístek?
Přijďte si pro autogram jeho tvůrce
Jaroslava Němečka!

Kdy: sobota 14. května 15:00–15:30
Kde: stánek Nakladatelství Fraus (P201)

FRAUS
Víc znát
již 20 let

Nakladatelství Fraus s.r.o.
www.fraus.cz

EVROPSKÝ PARLAMENT
INFORMAČNÍ KANCELÁŘ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Přijďte nás navštívit do Evropského domu – je otevřen všem, kdo se zajímají o Evropskou unii! Pravidelně pořádáme semináře, diskusní kulaté stoly, filmové večery a výstavy. K dispozici je pro vás knihovna, informační kiosky, infomateriály a publikace

www.evropsky-parlament.cz
Evropský dům, Jungmannova 24, Praha 1